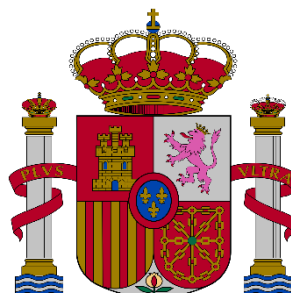

HISZPANIA

Informacja o sytuacji gospodarczej i stosunkach gospodarczych z Polską

Informacje ogólne:

powierzchnia:	504 782 km ²	
ludność:	46,5 mln	
głowa państwa:	Król Filip VI	od 19 czerwca 2014 r.
premier:	pan Pedro Sánchez Pérez-Castejón	od 1 czerwca 2018 r.
minister przemysłu, handlu i turystyki:	pani Reyes Maroto Illera	od 7 czerwca 2018 r.
minister gospodarki i transformacji cyfrowej:	pani Nadia Calviño Santamaría	od 7 czerwca 2018 r.
minister spraw zagranicznych, ds. unii europejskiej i współpracy:	pan José Manuel Albares Bueno	od 12 lipca 2021 r.
ambasador Hiszpanii w Polsce:	pan Francisco Javier Sanabria Valderrama	od 10 stycznia 2018 r.
ambasador RP w Hiszpanii:	chargée d'affaires a.i. Pani Karina Węgrzynowska	
najbliższe wybory parlamentarne:	2023 r.	

Wskaźniki makroekonomiczne*:

WSKAŹNIKI	2015	2016	2017	2018	2019	2020*	2021*	2022**	2023**
PKB (mld EUR)	1 077,590	1 113,840	1 161,867	1 204,241	1 244,772	1 121,698	---	---	---
PKB na 1 mieszkańca (w tys. EUR)	23,220	23,980	24,970	25,770	26,430	23,690	---	---	---
PKB (wzrost w %)	3,8	3,0	3,0	2,4	2,0	-10,8	5,0	5,6	4,4
Deficyt budżetowy (% PKB)	5,2	4,3	3,0	2,5	2,9	11,0	9,6	8,6	---
Dług publiczny	99,3	99,2	98,6	97,4	95,5	120,0	119,6	116,9	---

MINISTERSTWO ROZWOJU I TECHNOLOGII

(% PKB)									
Inflacja (HICP w %)	-0,6	-0,3	2,0	1,7	0,8	-0,3	3,0	3,6	1,1
Bezrobocie (%)	22,1	19,6	17,2	15,3	14,1	15,5	15,7	14,4	---
Eksport (% PKB)	33,6	33,9	35,1	35,1	34,9	30,6	---	---	---
Import (% PKB)	30,6	29,9	31,5	32,4	31,9	29,1	---	---	---
Eksport (mld EUR)	362,356	377,370	408,390	423,256	434,336	343,594	---	---	---
Import (mld EUR)	329,593	332,955	366,489	390,484	396,875	326,871	---	---	---
Bilans handlowy (mld EUR)	32,763	44,415	41,901	32,772	37,461	16,723	---	---	---

Źródło: EUROSTAT; OECD; DG ECFIN

* dane wstępne ** prognozy DG ECFIN

1. Podstawowe informacje

Królestwo Hiszpanii jest monarchią konstytucyjną. Głową państwa przez długie lata był król Juan Carlos I z dynastii Burbonów. Wstąpił na tron w 1975 r., po śmierci generała Francisco Franco. Po abdykacji króla Juana Carlosa I, w czerwcu 2014 r. tron objął jego syn, król Filip VI.

Władzę ustawodawczą sprawuje dwuizbowy parlament (Kortezy), złożony z izby poselskiej (Kongres Deputowanych) i Senatu. Kadencja obu izb trwa 4 lata. Władza wykonawcza należy do rządu. Premier jest powoływany przez króla za zgodą Kongresu Deputowanych.

Hiszpania jest państwem unitarnym, zdecentralizowanym. Dzieli się na 17 regionów autonomicznych. Każdy region ma własny statut (konstytucję), jednoizbowe zgromadzenie ustawodawcze (parlament) oraz organy wykonawcze – przewodniczącego i rząd. Regiony autonomiczne mają także uprawnienia do tworzenia prawa w granicach przewidzianych w hiszpańskiej konstytucji.

Hiszpania jest państwem członkowskim Unii Europejskiej od 1986 r. oraz innych organizacji międzynarodowych, w tym OECD (od 1961 r.) czy WTO (od 1995 r.).

W ostatnich dziesięcioleciach ukształtował się w Hiszpanii system wielopartyjny, zdominowany przez dwa duże ugrupowania (socjaldemokraci, centroprawica). Niemniej w wyniku kryzysu ekonomicznego w ostatnich latach powstały nowe partie polityczne – lewicowe Podemos, liberalna Ciudadanos i Republikańska Lewica Katalonii, które stały się aktywnymi graczami na hiszpańskiej scenie politycznej.

Ostatnie wybory parlamentarne odbyły się 10 listopada 2019 roku. Wygrała dotychczas rządząca Hiszpańska Socjalistyczna Partia Robotnicza (PSOE) – zdobyła 120 miejsc w 350-osobowym Kongresie Deputowanych (w wyborach z 28 kwietnia 2019 r. uzyskała o 3 miejsca więcej). Wspomniany wynik nie umożliwił partii samodzielnego rządzenia, stąd dwa dni po wyborach PSOE podpisała porozumienie z lewicowym blokiem Unidos Podemos (UP), który uzyskał 35 miejsc w Kongresie Deputowanych (7 miejsc mniej niż w poprzednich wyborach). Do uzyskania większości bezwzględnej (176 miejsc) przez koalicję konieczne będzie jednak wsparcie ze strony innych partii. Obecnie prowadzone są rozmowy PSOE z Republikańską Lewicą Katalonii (ERC), która zdobyła 13 mandatów (mniej o 15 miejsc niż we wcześniejszych wyborach).

Drugi wynik uzyskała Partia Ludowa (PP) – będzie mogła wprowadzić 89 deputowanych (wzrost o 23 mandaty). Prawicowa partia Vox zdobyła 52 mandaty i tym samym zwiększyła liczbę swoich parlamentarzystów o aż 28 miejsc. Z kolei partia Ciudadanos (Cs) odnotowała największy spadek – uzyskała 10 miejsc w Kongresie Deputowanych, natomiast podczas wyborów kwietniowych zdobyła

57 miejsc. Do parlamentu dostały się także ugrupowania separatystyczne – oprócz Republikańskiej Lewicy Katalonii (ERC) – Razem dla Katalonii (JxCAT) z 8 mandatami (wcześniej – 7 mandatów) oraz 6 polityków baskijskich z Nacjonalistycznej Partii Basków (PNV) i 5 deputowanych z EH Bildu (wcześniej odpowiednio – 6 i 4 mandaty). Frekwencja wyborcza wyniosła ponad 66% (spadek o 5,5% w porównaniu z wyborami z kwietnia 2019 r.).

2. Sytuacja gospodarcza

Hiszpania jest czwartą gospodarką Unii Europejskiej oraz trzecią gospodarką strefy euro (po wystąpieniu Wielkiej Brytanii z Unii Europejskiej). W 2019 r. PKB kraju stanowiło 7,6% PKB UE. W 2018 r. łączny wkład Hiszpanii do budżetu UE wyniósł 10,314 mld euro, co stanowiło 0,85% PKB kraju. Z kolei w tym samym okresie środki otrzymane z UE były na poziomie 12,270 mld euro (1,02% PKB).

Wkład poszczególnych sektorów w PKB Hiszpanii był następujący: usługi – 74,2%; przemysł – 23,2%; rolnictwo – 2,6%.

Wzrost gospodarczy utrzymujący się do 2020 r. na poziomie ok. 2 – 3% był spowodowany dobrymi wynikami branży turystycznej (wg danych Ministerstwa Przemysłu, Handlu i Turystyki Hiszpanii w 2019 r. kraj odwiedziło ok. 84 mln turystów) oraz w nieznacznie mniejszym stopniu – rosnącym wolumenem eksportu i inwestycjami w sektorze budowlanym.

Ze względu na trwającą pandemię Covid-19 hiszpańska gospodarka znajduje się w stanie recesji. Kryzys ten jest jeszcze poważniejszy w skutkach niż kryzys z 2008 r., który zakończył 16 lat stałego wzrostu hiszpańskiej gospodarki i trwał do 2013 roku.

Wybuch pandemii COVID-19 w Hiszpanii i rygorystyczne środki blokujące podjęte w odpowiedzi na nią doprowadziły do bezprecedensowego spadku PKB w 2020 r. (-10,8%). Wzrost liczby zakażeń w pierwszych dwóch miesiącach 2021 r. zmusił Hiszpanię do zaostrzenia restrykcji, co doprowadziło do dalszego spadku produkcji w pierwszym kwartale roku (-0,5% PKB, kw/kw). Wraz ze zniesieniem niektórych ograniczeń w marcu i przyspieszeniem tempa szczepień, aktywność gospodarcza ma zacząć rosnąć w drugim kwartale. Podobnie jak w przypadku spowolnienia w 2020 r., oczekuje się, że ożywienie pozostanie nierównomierne we wszystkich sektorach. Produkcja zaczęła rosnąć, podczas gdy sektory o wysokiej interakcji społecznej, takie jak turystyka, mają się odradzać w wolniejszym tempie. Hiszpania jest największym beneficjentem dotacji z instrumentu naprawy i odporności (69,5 mld EUR) - oczekuje się, że wdrożenie planu naprawy (RRP) odegra decydującą rolę, napędzając odbicie gospodarki w drugiej połowie 2021 r.

Prognozy Eurostat przewidują, że realny PKB Hiszpanii wzrośnie o 5,9% w 2021 r. i o 6,8% w 2022 r. W rezultacie oczekuje się, że PKB Hiszpanii powróci do poziomu sprzed pandemii do końca 2022 r. Z perspektywą złagodzenia ograniczeń w drugiej połowie 2021 r. oczekuje się, że część skumulowanych oszczędności wywołanych pandemią zostanie wycofana, pobudzając konsumpcję prywatną, ale także inwestycje. Przewiduje się, że wyższa absorpcja funduszy RRF przewidziana na 2022 r., z potencjalnym efektem przyciągania inwestycji prywatnych zapewni zauważalny impuls do wzrostu gospodarczego w 2022 r. Wkład popytu zewnętrznego we wzrost PKB jest mają przynosić pozytywne rezultaty w 2022 r., kiedy działania związane z turystyką prawdopodobnie zbliżą się do poziomu z 2019 r. Oczekuje się, że inflacja odbije się w 2021 r., ponieważ bardziej trwałe perspektywy popytu powodują stopniowy wzrost cen usług konsumpcyjnych. Presje na wyżkę mogą również wynikać z cen energii elektrycznej i paliw, takich jak olej napędowy i benzyna. Chociaż niepewność nieco się zmniejszyła, perspektywy dla gospodarki Hiszpanii są nadal obciążone większym stopniem niepewności niż zwykle. Wynika to z niepewności związanych z odbudową działalności związanej z turystyką, reakcją podmiotów prywatnych na potencjalne złagodzenie środków powstrzymujących

oraz wielkością i wpływem środków publicznych mających na celu powstrzymanie skutków pandemii i wsparcia ożywienia.

Ze względu na duży deficyt budżetowy i dotkliwy spadek PKB stosunek długu brutto sektora instytucji rządowych i samorządowych do PKB wzrósł o prawie 25 pp. z 95,5% PKB w 2019 r. do 120% w 2020 r. Wraz ze wznowieniem wzrostu i zmniejszeniem deficytu oczekuje się, że do końca 2022 r. wskaźnik zadłużenia będzie stopniowo spadać do około 116,9% PKB.

Dotychczas utrzymane zostały ratingi wydane przez agencje Moody's (Baa1 z perspektywą stabilną) i Fitch (A-), jednakże we wrześniu 2020 r. S&P zmienił perspektywę ratingu Hiszpanii (A) ze stabilnej na negatywną.

Hiszpańska gospodarka Kryzys finansowy z lat 2008 – 2014 został zażegnany dzięki reformom strukturalnym przeprowadzonym przez rząd, wzrostowi eksportu (po raz pierwszy od 1986 r. wzrost eksportu przełożył się na dodatni bilans handlowy w 2013 r.) oraz zatrudnienia, jak również akomodacyjnej polityce makroekonomicznej.

Zgodnie ze zobowiązaniami wynikającymi z członkostwa w Unii Europejskiej rząd hiszpański przyjął w grudniu 2016 r. pakiet działań, którego celem było m.in. obniżenie długu publicznego do 97% w 2018 r., 95,2% w 2019 r. i 89,1% w 2021 r. oraz redukcja deficytu budżetowego do 2,2% PKB. Komisja Europejska w swoich rekomendacjach z maja 2018 r. zwróciła także uwagę na konieczność reformy polityki fiskalnej oraz sektora zamówień publicznych, zapewniającej przejrzystość procedur i mechanizmów kontroli zamówień publicznych na wszystkich poziomach władzy. Ponadto zarówno KE, jak i MFW oraz OECD zwracają uwagę na konieczność lepszej alokacji kapitału przez rząd, która wpłynie na innowacyjność hiszpańskiej gospodarki i większe inwestycje w sektorze R&D. Powodzenie efektywnej implementacji reform na poziomie krajowym zależy jednak w znacznym stopniu od polityki prowadzonej przez regiony.

Handel

Kluczową rolę w hiszpańskim modelu rozwoju gospodarczego odgrywa eksport. **Całkowita sprzedaż produktów i usług za granicę w 2019 r. wyniosła 434,250 mld euro (+3% r/r).** Łącznie eksport stanowił niemal 35% PKB Hiszpanii. Największą część eksportu stanowią przede wszystkim maszyny, silniki samochodowe, artykuły rolno-spożywcze i leki. Kluczowym obszarem dla hiszpańskiego eksportu pozostają nadal państwa członkowskie UE, zwłaszcza dojrzałe gospodarki strefy euro. Głównymi odbiorcami hiszpańskich produktów w 2019 r. były następujące państwa: Francja (15,3% całości eksportu), Niemcy (10,8%), Włochy (7,8%), Portugalia (7,4%), Wielka Brytania (6,9%) oraz Stany Zjednoczone (4,6%).

Import towarów i usług wyniósł w 2019 r. 399,089 mld euro (+3% r/r). Łącznie import stanowił niemal 32% PKB Hiszpanii. Hiszpania importuje towary i usługi przede wszystkim z państw członkowskich UE. Na pierwszym miejscu w 2019 r. znalazły się Niemcy (14,2% całości importu), natomiast na kolejnych – Francja (11,9%), Chiny (6,9%), Włochy (6,8%), Holandia (5,1%) oraz Wielka Brytania (4%). Głównymi towarami importowanymi były maszyny, surowce energetyczne, chemikalia, dobra półprzetworzone, artykuły rolno-spożywcze, narzędzia i sprzęt medyczny.

Wartość eksportu oraz importu odgrywa znaczącą rolę w PKB kraju – w 2017 r. eksport stanowił 34,3% PKB Hiszpanii (+1,2% r/r), natomiast import – 31,4% (+1,4 r/r). W badanym okresie Hiszpania odnotowała dodatni bilans handlowy (33,991 mld euro; -3,79% r/r).

Turystyka

Branża turystyczna w Hiszpanii to tradycyjnie jeden z głównych i stale rozwijających się motorów wzrostu gospodarczego, zatrudnienia i ważne źródło wpływów do budżetu, wykazujący dużą odporność na wstrząsy gospodarcze i bardzo dobrą dynamikę wzrostu. Szacuje się, że w 2019 r. wpływy z turystyki do budżetu Hiszpanii były na poziomie 180 mld euro i stanowiły ok. **15% PKB.**

Od kilku lat hiszpański sektor turystyczny odnotowuje wzrost popularności ze względu na niestabilną sytuację wewnętrzną i zagrożenie terrorystyczne w popularnych wśród Europejczyków destynacjach – Egipcie, Turcji oraz Tunezji. **Rok 2019 był rekordowy dla hiszpańskiej turystyki. Kraj odwiedziło 83,5 mln turystów zagranicznych (dla porównania – 75 mln w 2016 roku).** Tym samym Hiszpania znalazła się na **2. miejscu na świecie pod względem liczby turystów zagranicznych (1. miejsce zajmuje Francja)**. Najwięcej turystów stanowili Brytyjczycy (ok. 18 mln), Niemcy (ok. 11,4 mln) oraz Francuzi (10,7 mln).

Mimo niepokoju związanych z dążeniami do ogłoszenia niepodległości turyści nadal najchętniej odwiedzają Katalonię (18,2 mln; +6,1% r/r). Na kolejnych miejscach znalazły się: Baleary (13,7 mln; +6,2% r/r) oraz Wyspy Kanaryjskie (13 mln; +7,9% r/r).

Ze względu na pandemię Covid-19 w 2020 r. kraj odwiedziło mniej niż 20 mln zagranicznych turystów. Szacuje się, że spadek przychodów dla sektora turystycznego był na poziomie ponad 75%, najgorszym od ponad 50 lat.

Największą grupę turystów, którzy odwiedzili Hiszpanię w 2020 roku stanowili Francuzi (-65,2% r/r), Brytyjczycy (-82,4% r/r) i Niemcy (-78,4% r/r). Głównymi celami wizyt były Katalonia, Wyspy Kanaryjskie i Andaluzja.

Inwestycje

Hiszpania znajduje się na 6. miejscu wśród krajów UE, które przyjmują najwięcej bezpośrednich inwestycji zagranicznych. Wielkość skumulowanych inwestycji w Hiszpanii w 2017 r. wyniosła 596,944 mld USD. Przepływy BIZ są natomiast szacowane na 19,086 mln USD, co oznacza spadek o ok. 3% w porównaniu z rokiem 2016, podczas gdy trend światowy obniżył się o 23%. **Do głównych inwestorów w Hiszpanii należały następujące państwa: Niderlandy, Luksemburg, Wielka Brytania, Francja, Grecja i Włochy (łącznie ponad 70% BIZ w Hiszpanii).** Inwestycje były przede wszystkim skoncentrowane na produkcji przemysłowej, usługach finansowych i ubezpieczeniowych, sprzedaży hurtowej i detalicznej, branży energetycznej oraz komunikacyjnej.

W raporcie „**Best Countries for Business 2019**”, opublikowanym przez magazyn Forbes, Hiszpania znalazła się na **18. miejscu wśród 161 państw, w których najlepiej prowadzić działalność gospodarczą**. Z kolei w zestawieniu „**Doing Business 2019**”, opracowanym przez Bank Światowy, państwo to znalazło się na **28. miejscu spośród 190 państw** poddanych analizie. Autorzy rankingu zwrócili uwagę przede wszystkim na łączącą Hiszpanię bliskość kulturową z państwami Ameryki Łacińskiej, w których jest obecnych wiele hiszpańskich koncernów, bardzo dobrze rozwiniętą sieć transportową oraz rozwój branży energii odnawialnej. W Hiszpanii jest rozwijany także projekt **Malaga Valley** (pol. *Dolina Malaga*), którego celem jest budowa największego w Europie centrum badań i innowacji poświęconego technologiom informacyjnym i komunikacyjnym (ang. ICT).

3. Ramy prawno-traktatowe współpracy gospodarczej

Podstawowe znaczenie mają zapisy Traktatu Akcesyjnego z 2004 r. i regulacje unijne w zakresie funkcjonowania jednolitego rynku europejskiego. Szereg kwestii związanych ze współpracą gospodarczą regulują bilateralne umowy międzyrządowe:

- *Umowa między Rządem PRL a Rządem Królestwa Hiszpanii w sprawie zapobieżenia podwójnemu opodatkowaniu w zakresie podatków od dochodu i majątku z 15.12.1979 r. (Dz. U. z 1982 r. nr 17, poz. 127);*
- *Traktat o Przyjaźni i Współpracy między Rzeczpospolitą Polską a Królestwem Hiszpanii, sporządzony w Madrycie dnia 26 października 1992 r. (Dz.U. 1995 nr 18 poz. 84).*

Termin zakończenia obowiązywania umowy między Rządem RP a Rządem Królestwa Hiszpanii w sprawie wzajemnego popierania i ochrony inwestycji z dn. 30 lipca 1992 r. (Dz.U. 1993 nr 124 poz. 563) mija w dn. 16 października 2019 r.

4. Wymiana handlowa z Polską (mld euro)

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Dynamika 2020 =100
Eksport	5,023	5,627	5,717	6,091	6,083	7,189	118,2%
Import	4,111	4,732	5,132	5,473	5,093	6,169	121,1%
Obroty	9,135	10,359	10,849	11,564	11,177	13,358	119,5%
Saldo	0,912	0,895	0,586	0,618	0,991	1,019	

Według danych GUS za 2021 r. **Hiszpania jest 11. partnerem gospodarczym Polski zarówno pod względem wartości obrotów towarowych, jak i polskiego eksportu, a także importu.** W porównaniu do 2020 r. polski eksport do Hiszpanii wzrósł o ponad 18% i wyniósł ok. 7,2 mld euro. Import z Hiszpanii zwiększył się o nieco ponad 21% r/r i był na poziomie ok. 6,2 mld euro. **Rok 2021 był on rekordowym pod względem wartości obrotów handlowych między Polską a Hiszpanią.** Wyniosły one ok. 13,4 mld euro i tym samym wzrosły o 19,5%. Saldo dodatnie na korzyść Polski wyniosło w 2021 r. ok. 991 mld euro.

Począwszy od 2005 r. **Polska odnotowuje dodatnie saldo obrotów handlowych z Hiszpanią,** za wyjątkiem ujemnego salda obrotów handlowych w 2008 i 2012 roku.

Według danych GUS za 2020 r. pomimo pandemii **polski eksport do Hiszpanii spadł o zaledwie o 0,1%,** natomiast w tym samym czasie **import z Hiszpanii zmalał o 6,9%.** Ogółem polsko-hiszpańskie obroty towarowe zmniejszyły się o 3,3%. Saldo obrotów towarowych uległo zwiększeniu i wyniosło ponad 991 mln euro (na korzyść Polski).

Polski eksport do Hiszpanii w 2020 r. objął przede wszystkim wyroby przemysłu elektromaszynowego – 2,984 mld euro (spadek o 2,8% w porównaniu do 2019 r., ok. 49% udziału w PL eksporcie do ES ogółem); wyroby przemysłu chemicznego – 904 mln euro (wzrost o 4,7%, ok 15% udziału); artykuły rolno-spożywcze – 883 mln euro (9,5% wzrost, 14,5% udziału). Największy wzrost o ok. 17,7% w porównaniu do 2019 r. odnotowano w eksporcie wyrobów przemysłu lekkiego.

Struktura towarowa polskiego eksportu do Hiszpanii w 2020 r.

Polska eksportuje do Hiszpanii urządzenia mechaniczne i elektryczne, produkty z branży motoryzacyjnej oraz produkty przemysłu chemicznego.

Polski import z Hiszpanii w 2020 r. objął przede wszystkim wyroby przemysłu elektromaszynowego – 1,719 mld euro (spadek o 18,7% w por. do 2019 r; ok 34% importu PL z ES ogółem), artykuły rolno-spożywcze – 1,323 mld euro (wzrost o 4,4%; 26% importu PL z ES ogółem), wyroby przemysłu chemicznego – 956 mln euro (spadek o 1,4%; ok 19% importu PL z ES ogółem), wyroby metalurgiczne - 557 mln euro (spadek o 5%; 11 % importu PL z ES ogółem), wyroby przemysłu lekkiego – 187 mln (wzrost o ok.11%; 3,7% importu PL z ES ogółem).

Struktura towarowa polskiego importu z Hiszpanii w 2020 r.

Polska importuje z Hiszpanii głównie towary z następujących branż: samochodowej, rolno-spożywczej (mięso, owoce cytrusowe, warzywa), mechanicznej (maszyny, urządzenia mechaniczne i elektryczne oraz części) i farmaceutycznej.

5. Polsko-hiszpańskie obroty usługowe

Według danych GUS w 2019 r. wartość usług dostarczonych przez polskie przedsiębiorstwa w Hiszpanii była na poziomie 628 mln euro i tym samym nieznacznie zmalała w porównaniu z wcześniejszym rokiem (w 2019 r. – 659 mln euro, w 2018 r. wyniosła ona 605 mln euro, w 2017 r. – 544 mln euro, natomiast w 2016 r. – 429 mln euro).

Z kolei wartość usług nabytych przez polskie przedsiębiorstwa od firm hiszpańskich w 2020 r. była na poziomie 603 mln euro, tym samym uległy spadkowi w porównaniu z poprzednimi latami (w 2019 r. – 876 mln euro, w 2018 r. wyniosła ona 833 mln euro, w 2017 r. – 756 mln euro, natomiast w 2016 r. – 648,5 mln euro).

6. Współpraca inwestycyjno-kapitałowa

Hiszpańskie inwestycje w Polsce

Według danych NBP za 2020 r. Hiszpania znajduje się na 10. miejscu wśród największych zagranicznych inwestorów w Polsce. Wartość kapitału zainwestowanego przez hiszpańskie firmy w Polsce na koniec 2020 r. wyniosła **6,420 mld EUR** (w 2019 r. – 8,874 mld euro, w 2018 r. – 9,485 mld euro, w 2017 r. – 12,050 mld euro). Napływ kapitału był na poziomie 293,7 mln euro. Z kolei w 2019 r. wycofano z Polski 43,7 mln euro hiszpańskiego kapitału (w 2018 r. – 1,690 mld euro, co stanowiło największą dezinwestycję na polskim rynku w tamtym roku). Ogółem dochody hiszpańskich przedsiębiorstw z tytułu inwestycji bezpośrednich w Polsce wyniosły na koniec 2020 r. 365,1 mln euro.

Rekordowy pod tym względem inwestycji hiszpańskich w Polsce był rok 2011. Wówczas firmy hiszpańskie ulokowały na polskim rynku 4,3 mld euro. **Hiszpania uplasowała się wtedy na drugim miejscu w zestawieniu największych inwestorów w Polsce.**

Według danych GUS, na koniec 2020 r. w Polsce działało 586 podmiotów z udziałem kapitału hiszpańskiego. W tym okresie na polskim rynku obecnych było 207 firm z Hiszpanii, których inwestycje przekraczały 1 mln USD. W podziale według sekcji PKD, hiszpańskie inwestycje w Polsce są zlokalizowane głównie w przetwórstwie przemysłowym (30%), w budownictwie (20%) oraz zakwaterowaniu i gastronomii (15%).

Firmy hiszpańskie zainwestowały dotychczas w Polsce praktycznie we wszystkich sektorach kluczowych dla rozwoju gospodarki: budowlany (m.in. Ferrovial/Budimex, Acciona/Mostostal, OHL), finansowy (przejęcie BZ WBK i Deutsche Bank Polska przez Banco Santander), nieruchomości (m.in. Ferrovial Inmobiliaria, Fadesa-Prokom, Acciona, Rial, Sando, Lubasa), motoryzacyjny (m.in. Grupo Antolin, Gestamp, SEAT, Ficosa, Faurecia Automotive Espana S.A., Gonvarri Corporación Financiera S.L., Cropu S.A., Industrias Tajos), metalowy (m.in. Mecalux S.A., Nemak Exterior S.A.), transportowy i komunikacyjny (m.in. EADS CASA), meblowy (m.in. Grupo Ureta Maderas, Lami-Flex), moda i wyposażenie wnętrz (m.in. Mango, grupa Inditex z markami: ZARA, Massimo Dutti, Stradivarius, Bershka; ROCA Sanitario), energetyczny, w tym głównie w sektorze energii odnawialnych (m.in. ENDESA, GAMESA Eólica, Eólica NAVARRA & FERSA, Taiga Mistral, Green Source Poland).

Inwestycje polskie w Hiszpanii

Według szacunków NBP na koniec 2020 r. wartość kapitału zainwestowanego przez polskie firmy w Hiszpanii wyniosła **336,4 mln euro** (w 2019 r. – 409,1 mln euro, w 2018 r. – 112,0 euro). Z kolei odpływ polskiego kapitału był na poziomie 72,7 mln euro [na koniec 2019 r. odnotowano napływ polskiego kapitału do Hiszpanii w wys. **254,1 mln euro** (w 2018 r. – 154,6 mln euro)].

Do największych inwestorów polskich na rynku hiszpańskim wg sektorów należą: IT (X-Trade Brokers, Asseco Poland S.A, Comarch); finanse (XTB, Kruk S.A.); chemia budowlana (Selena Co S.A.); motoryzacja (Boryszew S.A.); wyposażenie wnętrz (Amica Electrodomesticos S.L., Fakro Spain S.L.);

dobra luksusowe (APART Sp. z o.o.); farmacja i medycyna (Adamed Laboratorios S.L., Farmaprojects S.A., Docplanner); branża spożywcza (Can-pack S.A., Frutadores S.L., AmRest Sp. z o.o.).

7. Dostęp do rynku

Funkcjonowanie obu krajów w ramach jednolitego rynku UE, a także zniesienie w 2006 r. ograniczeń w przepływie polskich pracowników do Hiszpanii sprawia, że nie występują istotne bariery w dostępie do rynku. Główne hamulce w rozwoju polskiego eksportu do Hiszpanii leżą w barierach komunikacyjnych oraz niedostatecznej aktywności promocyjnej polskich przedsiębiorstw i regionów. Mankamentem w nawiązywaniu kontaktów handlowych jest – zdaniem polskich przedsiębiorców – niewystarczająca znajomość języka angielskiego w małych firmach hiszpańskich. Problemem po stronie polskiej jest z kolei niewystarczająca oferta handlowa kierowana na geograficznie odległy rynek hiszpański i wiążący się z tym niewielki udział w tamtejszych targach i wystawach.

8. Nisze eksportowe/branże perspektywiczne

Sektory wyselekcjonowane przez PAIH

Dotychczas szczególnie perspektywicznymi branżami dla polskich eksporterów były: **sektor spożywczy, kosmetyczny, motoryzacyjny, stoczniowy oraz IT/ICT**. Należy również wyróżnić m.in. sektory **meblarski** (w tym dla branży HORECA), **stolarki okiennej i drzwiowej, artykułów ekologicznych** (produkty spożywcze i kosmetyki), **jachtowy, budowlany** (chemia budowlana, usługi budowlane), **IT i fintech, farmaceutyczny i biotechnologii**.

9. Dane kontaktowe

Ambasada Rzeczypospolitej Polskiej w Królestwie Hiszpanii

adres: c/Guisando 23 bis, 28035 Madryt

nr tel: +34 913 736 605 / fax: +34 913 736 624

e-mail: madryt.amb.sekretariat@msz.gov.pl

strona internetowa: <https://madryt.msz.gov.pl/>

Ambasada Królestwa Hiszpanii w Rzeczypospolitej Polskiej

Wydział Ekonomiczny

adres: ul. Genewska 16, 03-963 Warszawa

tel: +48 22 617 94 08 / fax: +48 22 617 29 11

e-mail: varsovia@comercio.mineco.es

strona internetowa: www.exteriores.gob.es/Embajadas/VARSOVIA/pl

Zagraniczne Biuro Handlowe w Madrycie

Wojciech Łopatkiewicz – kierownik ZBH

adres: c/Serrano 38, 28001 Madryt

nr tel.: +34 651 535325

e-mail: wojciech.lopatkiewicz@paih.gov.pl

strona internetowa: www.spain.trade.gov.pl

Polsko-Hiszpańska Izba Gospodarcza

adres: ul. Arabska 9, 03-977 Warszawa

nr tel.: +48 22 511 15 70 / fax: + 48 22 511 15 71

e-mail: phig@phig.pl

strona internetowa: <http://www.phig.pl>

MINISTERSTWO ROZWOJU I TECHNOLOGII

Opracowanie:

Departament Handlu i Współpracy Międzynarodowej

Ministerstwo Rozwoju i Technologii

Marzec 2021 r.